

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-57/20-S

Název	Mateřská škola Ořech, okres Praha-západ
Sídlo	Karlštejská 162, 252 25 Ořech
E-mail	ms-orech@volny.cz
IČ	75034956
Identifikátor	600052664
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Bc. Lenka Hájková
Zřizovatel	Obec Ořech
Místo inspekční činnosti	Karlštejská 162, 252 25 Ořech
Termín inspekční činnosti	27. 1. 2020 – 29. 1. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou podle školního vzdělávacího programu, jeho naplňování a souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále RVP PV) podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Výše uvedená příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy (dále MŠ) a školní jídelny, která poskytuje služby i místní základní škole. Provoz MŠ je celodenní v době od 7:00 do 17:00 hodin a může se v ní vzdělávat maximálně 44 dětí. Ty jsou podle

věku rozdělovány do dvou tříd. S ohledem na prostorové podmínky učeben je do třídy starších zapisováno 28, do třídy mladších 16 dětí. V posledních dvou letech byl nejvyšší povolený počet dětí v MŠ zcela naplňován. K termínu inspekce se v ní vzdělávalo dvanáct dětí povinně, z toho tři měly povolený odklad školní docházky. Jedno dítě plnilo povinné předškolní vzdělávání individuálně. Ve srovnání s loňským školním rokem se počet dětí v povinném předškolním vzdělávání snížil, přijímány jsou i děti mladší tří let. Předškolní vzdělávání je poskytováno podle školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání „Pohádkový rok“ (dále ŠVP).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka vykonává činnost čtvrtým rokem. Pro tuto funkci splňuje všechny požadované předpoklady. Koncepce školy vychází ze znalosti podmínek školy, je zaměřena především na vytváření příznivého sociálního prostředí pro vzdělávání dětí respektujícího individualitu každého z nich, na zlepšování a modernizaci materiálních podmínek pro realizaci ŠVP, na budování spolupracujícího a odborně kvalifikovaného týmu pro zajištění vzdělávání a rozvíjení spolupráce se zákonnými zástupci dětí. Stanovené záměry se daří naplňovat zejména v oblasti zkvalitňování materiálních podmínek, vytváření příznivého sociálního klimatu a rozvíjení spolupráce s partnery. Z inspekčního zjišťování však vyplynulo, že v oblasti individualizace vzdělávání a jeho realizace podle požadavků RVP PV se následkem nízké účinnosti evaluace daří stanovené záměry naplňovat jen částečně. Evaluační systém ředitelka obecně nastavila v ŠVP, je však zřejmé, že v MŠ chybí konkretizace předmětu hodnocení pro jednotlivé oblasti. V dokumentech vlastního hodnocení převažuje obecně popisný charakter, chybí specifikace kladů, záporů nebo identifikace rizik. Nejsou stanovována konkrétní opatření a postupy k dalšímu rozvoji MŠ, časový plán k jejich realizaci, popř., který zaměstnanec je odpovědný za jejich splnění nebo kontrolu. Z inspekčního zjišťování je zřejmé, že poznatky ze vzájemných hospitací nejsou v MŠ účinně vyhodnocovány a následné metodické vedení učitelek ředitelkou není dostatečně efektivní. To snižuje funkčnost evaluace, účinně nenapomáhá ke změnám směřujícím k realizaci vzdělávání podle požadavků RVP PV nebo naplňování koncepčních záměrů v oblasti budování týmu. Nízká účinnost kontroly a hodnocení se nepříznivě projevila i v obsahu povinné dokumentace školy (ŠVP, školní řád, třídní knihy).

Vnitřní i vnější komunikační systém je s ohledem na velikost školy funkční. Je založen především na osobním kontaktu všech zúčastněných, případně jsou informace předávány elektronicky. Zveřejňovány jsou také na nástěnkách v MŠ nebo na webových stránkách. Pořádány jsou společná setkání (schůzky s rodiči, pedagogická rada, operativní schůzky nebo provozní porady), v případě potřeby jsou organizovány individuální rozhovory a konzultace zainteresovaných osob.

Personální podmínky MŠ umožňují realizaci ŠVP, počet odborně kvalifikovaných pedagogů se od minulé inspekce zvýšil. Aktuálně ji z celkového počtu šesti učitelek splňují čtyři, zbývající dvě zajišťují v rozsahu snížených úvazků vzdělávání v části odpoledního programu. Ředitelka prokázala, že odborně kvalifikované učitelky hledá. Z analýzy rozvržení přímé pedagogické činnosti vyplynulo, že následkem nízké účinnosti evaluace ředitelka neidentifikovala rizika pro zajištění optimální pedagogické péče při ranním scházení dětí. S ohledem na prostorové a provozní podmínky se všechny děti scházejí do 8:00 hodin v jedné třídě, podle rozvrhu přímé pedagogické činnosti je však třikrát týdně v této době přítomna pouze jedna učitelka. Ředitelka vytváří podmínky pro další vzdělávání pedagogů, k podpoře jejich profesního růstu přispívá i dostupnost odborné literatury v MŠ. K rozšíření příležitostí pro jejich účast na odborných seminářích s ohledem na potřeby školy vhodně přispělo zapojení MŠ do projektu Šablony.

Materiální podmínky pro realizaci ŠVP se od minulé inspekce zlepšily. Pro jejich postupné zkvalitňování využívá MŠ plánovitě finanční prostředky získané ze státního rozpočtu, z příspěvku od zřizovatele nebo z úplaty za předškolní vzdělávání. K navýšení finančních prostředků a rozšíření možností ke zlepšení vybavení MŠ didaktickými pomůckami nebo školní zahrady herními prvky přispělo i zapojení školy do projektu Šablony. Ve škole se tak daří vytvářet podnětné a účelově vybavené prostředí pro vzdělávání dětí, modernizací hygienického zařízení došlo i ke zlepšení zázemí pro ně.

Pravidla a úkoly k zajištění bezpečnosti a ochrany dětí při vzdělávání nebo k prevenci výskytu rizikového chování u nich stanovila ředitelka ve vnitřních dokumentech (ŠVP, školní řád, směrnice apod.). Děti jsou s nimi přiměřenou formou průběžně seznamovány. K zajištění bezpečnosti dětí účelně přispívá pravidelná kontrola prostředí MŠ, provádění odborných revizí herních prvků a tělocvičného nářadí s přijímáním odpovídajících opatření k odstraňování případných závad nebo zařazení seminářů tematicky zaměřených na problematiku úrazovosti dětí a poskytování první pomoci do dalšího vzdělávání pedagogů. Účinnost stanovených opatření se příznivě projevuje v nízké úrazovosti dětí. Při inspekční činnosti však bylo zjištěno, že ředitelka neidentifikovala rizika v zajištění bezpečnosti budovy. Ta je v době ranního scházení nebo odpoledního rozcházení dětí volně přístupná a není dostatečně zabezpečena proti vstupu neoprávněných osob.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání v obou třídách probíhalo ve sledovaném programu v celkově klidné a pohodové atmosféře. Všechny učitelky i provozní zaměstnankyně poskytovaly svým chováním dětem vhodné vzory. Přistupovaly k nim vstřícně a empaticky, komunikovaly s nimi na partnerské úrovni. Při režimových činnostech nebo spontánních hrách zohledňovaly jejich přání nebo individuální tempo a potřeby, podněcovaly děti ke vzájemné komunikaci a vedly je k dodržování nastavených pravidel.

Vzdělávací program obsahoval různorodou škálu činností směřujících k rozvoji např. pohybových, pěveckých, početních, jazykových, kognitivních dovedností dětí. Ze sledovaného průběhu didakticky zaměřených aktivit bylo patrné, že k odstranění nedostatků zjištěných při minulé inspekční činnosti nebyla přijatá opatření dostatečně účinná. V nastaveném rozvržení přímé pedagogické činnosti učitelek nebo při realizaci aktivit ve spolupráci s externími lektory se stále nedaří účinně plánovat a realizovat vzdělávání v integrujícím pojetí, ve kterém jsou činnosti vzájemně provázané, smysluplně na sebe navazují nejen obsahově, ale i s ohledem na vývojová specifika dětí nebo již získané poznatky a dovednosti. Pro realizaci didaktických činností je vhodné, zejména ve třídě s navýšeným počtem dětí, zajištěna přítomnost dvou učitelek. Ve sledovaném programu však nebyla vždy účelně využita pro diferenciaci a individualizaci vzdělávací nabídky, vytváření příležitostí pro rozvoj kreativity a hledání různých řešení dětmi, pro spolupráci mezi nimi nebo zajištění plynulosti vzdělávacího procesu. Z hospitací a analýzy třídní dokumentace je patrné, že při rozpracování ŠVP do třídních plánů nejsou dostatečně konkretizovány vzdělávací cíle, záměry činností a očekávané výstupy s ohledem na věková specifika nebo individuální schopnosti dětí. Např. přestože byly děti rozděleny do dvou menších skupin podle věku, obsahová náplň činností k rozvíjení předmatematické gramotnosti byla v obou skupinách téměř totožná. Děti plnily konkrétní úkoly jednotlivě podle pokynů učitelky a ostatní jen přihlížely. Zvolená organizace neposkytovala rovnocenný přístup k pomůckám pro všechny děti a ty tak ztrácely přehled o správnosti splnění úkolu. I když byl v jiné části programu pro skupiny vhodně zadán úkol různé náročnosti, ve zvolené organizaci děti z jedné zbytečně čekaly, až ho ty z druhé splní. Často také chyběla promyšlená příprava pomůcek nebo závěrečné hodnocení, zejména např. při

práci s knihou, při které byly děti nápaditě vedeny k pozornému sledování předčítaného textu. Nedostatečně promyšlená organizace nebo příprava potřeb a materiálů, např. pro samostatnou nebo skupinovou práci, se tak i při realizaci vhodně zvolených aktivit, ke kterým si učitelky samy vyrobily účelné pomůcky, nepříznivě projevovala ztrátou pozornosti některých dětí. Většinou chyběly účinné aktivizační prostředky, např. motivačně propojené pohybové, hudební nebo relaxační chvilky. Dostupná didaktická technika nebyla pro diferenciaci náročnosti vzdělávací nabídky nebo zvýšení názornosti při vysvětlování dětem neznámých pojmů účelně využita. K podpoře správného rozvoje řeči byla do programu vhodně začleňována společná logopedicko-preventivní cvičení.

Při pobytu venku učitelky dbaly na zajištění bezpečnosti dětí. Nabídka aktivit v jeho průběhu byla pestrá, děti měly dostatek příležitostí ke spontánnímu pohybu a hram, ke kterým jim učitelky vytvářely vhodné podmínky. V aktuálně nastaveném režimu dne však není pro pobyt dětí venku v dopoledním programu vymezena dostatečně dlouhá doba dvou hodin. Při režimových činnostech (hygiena, oblékání stolování) byly děti účinně vedeny k samostatnosti a dodržování určitých pravidel, což se v jejich dovednostech a chování příznivě projevovalo.

Dobu odpolední relaxace učitelky vhodně využívají pro pravidelné předčítání dětem. V nastavené organizaci děti v povinném vzdělávání přecházejí do menší učebny těch mladších, všechny ostatní při četbě pohádky odpočívají na lehátkách v prostorné herně starších. Ve sledovaném programu nebyl těm s nižší potřebou spánku nabízen jiný klidný program namísto odpočinku na lůžku. Děti v povinném vzdělávání při četbě nemají možnost pohodlně relaxovat podle svých potřeb, ale jsou jen na koberci a následně se na něm nebo u stolečků věnují nabízeným aktivitám nebo vlastním hram. Dětské stoly a židle v této učebně nemají pro starší děti většinou vhodnou výšku.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Ze sledovaného průběhu vzdělávání v MŠ bylo patrné, že osobnost dětí je prostřednictvím ŠVP rozvíjena v oblasti fyzické, psychické i sociální a děti jsou vedeny k získávání dovedností požadovaných pro jejich přechod do základní školy. Učitelky průběžně sledují projevy a úroveň dovedností dětí a vedou o nich záznamy, k hodnocení dětí využívají také výsledky jejich kreseb popř. grafomotorické a pracovní listy apod. Aktuálně realizovaný způsob však není plně funkční pro účinnou pedagogickou diagnostiku a sledování rozvoje dětí s ohledem na jejich věková a vývojová specifika nebo individuální vzdělávací potřeby. V záznamech většinou chybí bližší specifikace potřeb dítěte a systémové stanovování vzdělávacích záměrů a opatření pro vyrovnávání zjištěných nerovnoměrností v jeho vývoji, popř. k cílené podpoře v oblasti, ve které dosahuje nadstandardních výsledků. Záznamy (popř. výsledky kreseb) za jednotlivé školní roky na sebe systematicky nenavazují a netvoří tak ucelené portfolio dítěte. Příležitost ke zlepšení je také v aktivním zapojení dětí, zejména těch nejstarších, do jeho vytváření.

Z projevů a vzájemného chování dětí, dětí a dospělých bylo zřejmé, že se v MŠ daří účinně formovat sociální dovednosti dětí. Ty byly s ohledem na svůj věk samostatné, zvládaly základní sebeobsluhu při stolování, hygieně i oblékání, projevovaly dovednosti prokazující osvojení základních společenských návyků. S ohledem na věk zvládaly elementární početní dovednosti, orientovaly se v prostoru, soustředily se na předčítaný text nebo reprodukovaly básně, písně apod. K podpoře správného rozvoje řeči u dětí vhodně napomáhá absolvování kurzu logopedického asistenta kvalifikovanými učitelkami a využívání získaných dovedností v praxi. V případě potřeby kontaktují učitelky zákonné zástupce, projednávají s nimi vzdělávací výsledky jejich dětí a doporučují jim návštěvu dalších odborníků.

Závěry

Vývoj školy

- Došlo ke změně na pozici ředitele a částečně se obměnil pedagogický sbor.
- Zvýšil se počet učitelek splňujících odbornou kvalifikaci.
- Zlepšily se materiální podmínky a vybavení pro interaktivní výuku dětí.
- Přetrvává nedostatek v nastavení a dodržování dostatečně dlouhé doby pro pobyt dětí venku.
- Následkem nízké účinnosti evaluace nebyla některá opatření přijatá k odstranění nedostatků zjištěných při předchozí inspekční činnosti dostatečně efektivní.

Silné stránky

- Sociálně příznivé a komunikačně podnětné prostředí účinně napomáhá k rozvoji personálních kompetencí dětí. To se pozitivně projevuje v jejich chování a celkově pohodové atmosféře při vzdělávání.
- Podpora vstřícné a otevřené komunikace uvnitř školy účinně napomáhá navazování a rozvíjení spolupráce se zákonnými zástupci dětí.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Evaluace je málo účinná, jasně neidentifikuje nedostatky a rizika v organizování a průběhu vzdělávání, popř. obsahu povinné dokumentace. Není tak funkčním nástrojem pro další rozvoj MŠ.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Stanovit ke koncepci konkrétní postupy k realizaci záměrů v jednotlivých oblastech včetně časového plánu jejich plnění a jasného vymezení odpovědnosti jednotlivým zaměstnancům.
- Zlepšit účinnost evaluace a metodické vedení učitelek ředitelkou.
- Rozvrhnout efektivněji přímou pedagogickou činnost učitelek k zajištění optimální pedagogické péče v době ranního scházení dětí.
- Přijmout a realizovat opatření k zajištění vzdělávání v integrujícím pojetí podle požadavků RVP PV.
- Plánovat účinněji diferenciaci vzdělávací nabídky a její organizaci při rozpracování ŠVP do třídních plánů.
- Zajistit podmínky a průběh relaxace dětí podle požadavků RVP PV.
- Dopracovat systém pro sledování vzdělávacích pokroků dětí v rámci MŠ, stanovit opatření směřující k vytváření uceleného portfolia dítěte po celou dobu jeho vzdělávání a aktivně zapojit děti, zejména ty nejstarší, do jeho tvorby.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření, přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných

při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu (csi.s@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Změna zřizovací listiny příspěvkové organizace obce Ořech Mateřská škola Ořech ze dne 30. srpna 2012
2. Výpis správního řízení o provedení změn v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 090650/2016/KUSK, platnost od 1. července 2016
3. Rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 102207/2015/KUSK, účinnost od 1. září 2015
4. Jmenování do funkce ředitelky školy vydané obcí Ořech dne 10. května 2016 s účinností od 1. června 2016, čj. 390/2016
5. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (doklady o dosaženém vzdělání včetně dokladů vztahujících se k jejich dalšímu vzdělávání) - stav k datu inspekční činnosti
6. Udělení výjimky k navýšení počtu dětí ve 2. oddělení MŠ ze dne 16. července 2015 čj. 519/2015/He
7. Dokumenty vlastního hodnocení MŠ, školní rok 2018/2019 (Vlastní hodnocení školy za období 2018/2019, Výroční zpráva za období 2017/2018, hodnocení tematických bloků, záznamy z hospitací)
8. Výkaz S1-01 o mateřské škole podle stavu k 30. září 2018 a 2019
9. Školní řád, účinnost od 1. září 2017
10. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Pohádkový rok“, verze platná ve školním roce 2019/2020 včetně třídních vzdělávacích plánů
11. Školní matrika (evidenční listy), školní rok 2018/2019 a 2019/2020
12. Doklady o přijímání dětí od školního roku 2019/2020 – vzorek
13. Záznamy z pedagogické rady, školní rok 2018/2019 a 2019/2020 k termínu inspekce
14. Třídní knihy, školní rok 2018/2019 a 2019/2020 k termínu inspekce
15. Rozvrh přímé pedagogické činnosti pedagogických pracovníků, školní rok 2019/2020
16. Záznamy o vzdělávacích pokrocích dětí 2018/2019 a 2019/2020 – vzorek
17. Kniha školních úrazů zavedená od 1. září 2015, záznamy za školní roky 2018/2019 a 2019/2020 k termínu inspekce
18. Webové stránky školy k termínu inspekce
19. Inspekční zpráva, čj. ČŠIS-2118/13-S, vydaná dne 1. listopadu 2013
20. Dokumentace vztahující se k zajištění BOZ, stav k datu inspekční činnosti
21. Účetní závěrka sestavená k 31. prosinci 2018 a k 30. září 2019
22. Finanční vypořádání dotací poskytnutých příjemcům prostřednictvím kraje ze státního rozpočtu v roce 2018 ze dne 16. ledna 2019
23. Zápis z jednání při inspekční činnosti ze dne 29. ledna 2020

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejímu obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jíž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Dana Macková, školní inspektorka, vedoucí
inspekčního týmu

Dana Macková v. r.

Bc. Jana Jungerová, kontrolní pracovnice

Jana Jungerová v. r.

V Praze 21. února 2020

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Bc. Lenka Hájková, ředitelka školy

Lenka Hájková v. r.

V Ořechu 24. února 2020